

Mark- och miljödomstolen

Miljödepartementet
Miljöprövningsenheten

Remissvar – Översyn av avgiftssystemet för prövning och tillsyn som sker enligt miljöbalken

Miljödepartementets remiss dnr M 2020/02050 och M 2022/00679

Umeå tingsrätt, mark- och miljödomstolen, har granskat underlaget och lämnar följande yttrande med utgångspunkt i det som berör domstolens verksamhet.

Inledningsvis ska framhållas att domstolen anser att det är bra med en översyn av kostnaderna för prövning enligt miljöbalken och att det framöver görs en regelbunden uppföljning och översyn av Naturvårdsverket. Det framstår även som befogat att avgifterna höjs.

När det gäller förslagens påverkan för domstolens verksamhet bör dock direkt framhållas att det kommer att innebära en ökad arbetsbelastning då systemet för avgifterna blir mycket mer komplext, bl.a. rörande beräkningarna (se exempelvis 2 kap. 5 § i förslaget), och dessutom kräver underlag från sökanden som kanske saknas och behöver begäras in och sedan kan behöva kompletteras. Förslaget kommer med säkerhet att bidra till något längre handläggningstider för måltyperna, dels i form av handläggningsåtgärder, dels i form av beräkningar samt upprättande av avgiftsbeslut. Redan nu framhålls ofta att handläggningstiderna för aktuella måltypen är för långa, vilket delvis har att göra med den komplexa lagstiftning som domstolarna har att tillämpa – en lagstiftning som över tid blir alltmer komplex. Dessa förslag bidrar dessvärre till den situationen på ett måhända icke önskvärt sätt.

Domstolens erfarenhet vid bestämmandet av prövningsavgifter i mål om vattenverksamhet enligt nuvarande system är att underlag för prövningsavgiftens bestämmande ofta saknas, är otydligt eller ofullständigt. Sannolikt kommer detta vara fallet även när det gäller det föreslagna systemet som även omfattar miljöfarlig verksamhet. Eftersom avgiften inte kan höjas senare under handläggningen behöver ansökan troligen gås igenom mer noggrant för bestämmande av avgift med det föreslagna systemet, samtidigt ska inte målet börja handläggas innan avgiften är betald. Om senare tillägg eller justeringar sker rörande vilken verksamhet som ansökan omfattar kan dessa inte beaktas vid bestämmande av avgift i ett senare skede.

Utöver detta har domstolen följande synpunkter på förslaget.

I förslag till ändringar i 3 kap. 6 § förordningen för avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken om markavvattningsföretag är det oklart för domstolen vad som avses med tillägget ”*utor*”. Detta behöver anges i en förklarande definition.

I samma paragraf står vidare att om en dispensprövning enligt första stycket avser en markavvattning vars ”*miljöpåverkan är utan betydelse*” ska viss avgift betalas. Det är dock oklart vad som kan anses vara ”*utan betydelse*”. Även här behövs en tydligare definition. Domstolen ser redan nu en ökad måltillströmning när det gäller invallningsföretag och igenläggning av befintliga markavvattningsföretag. För det fall miljöpåverkan skulle anses vara positiv skulle undantaget i 11 kap. 12 § miljöbalken kunna hävdas vid igenläggning. I sådana fall återstår endast avveckling av markavvattningsföretaget.

Begreppen i förordningen är inte helt enhetliga och behöver ses över. Det är oklart varför avgifterna i lagtexten benämns *ansökningsavgift* i kapitlet för miljöfarlig verksamhet och *avgift för prövning* i kapitlet för vattenverksamhet, särskilt då 9 kap. 3 a § endast nämner *ansökningsavgifter*.

Umeå dag som ovan

Katarina Brodin

Detta yttrande har beslutats av chefsrådmannen Katarina Brodin i samråd med rådmannen Magnus Bygdemark och tekniska rådet Anita Wennström (föredragande).